

Taskforce
voor negatieve emissies

Zienswijze Taskforce voor Negatieve Emissies (TNE)

De Taskforce voor Negatieve Emissies (TNE) is erkentelijk voor de mogelijkheid om suggesties en ideeën te delen inzake het ontwerp-Klimaatplan en de definitieve INEK.

Over de TNE

De TNE is een initiatief van de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) en de CCU-Alliantie. Binnen de Taskforce werken bedrijven en wetenschappelijke instellingen samen aan het afvangen en vastleggen van CO₂ in producten en processen, wat leidt tot het vermijden van emissies en negatieve emissies. Dit draagt bij aan de vermindering van CO₂ in de atmosfeer, of -in het geval van directe atmosferische afvang (DAC) of CO₂ afkomstig van biogene bronnen- tot netto negatieve emissies. Bij toepassing van gerecyclede CO₂, biogene CO₂ of atmosferische CO₂, gaat de energietransitie hand in hand met de circulaire economie, waarbij CO₂ als grondstof fungeert ter vervanging van fossiele grondstoffen. Het doel van de Taskforce is om koolstofverwijderingsmethoden t.b.v. negatieve emissies te stimuleren, kennis en ervaring uit te wisselen en beleidsmaatregelen te versnellen.

Reflectie op de Kamerbrief Contouren Klimaatplan 2024 en de concept update INEK

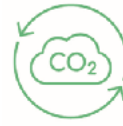
Korte termijn doelstelling negatieve emissies nodig

In lijn met rapporten van o.a. het IPCC en de Wetenschappelijke Klimaatraad wordt in de INEK geconcludeerd dat "Nederland alleen klimaatneutraliteit kan bereiken door behalve emissiereductie ook in te zetten op negatieve emissies". Ook staat er dat "CCS een essentiële rol kan spelen in het realiseren van negatieve emissies op de lange termijn". De TNE herkent zich volledig in het belang dat wordt gehecht aan negatieve emissies, maar mist urgentie. Die urgentie lijkt wel aanwezig in de Kamerbrief Contouren Klimaatplan 2024, getuige de zin: "Om op de langere termijn de gewenste hoeveelheid koolstofverwijdering te behalen, is er op korte termijn al behoefte aan een verdere ontwikkeling van technologische innovaties, adequate wet- en regelgeving en ruimte en middelen voor biologische opslag." Maar ook hier ligt de focus op de lange termijn effecten. Terwijl alle toonaangevende scenario's aangeven dat negatieve emissies, in aanvulling op alle andere klimaatmaatregelen, noodzakelijk zijn om de binnen de 1,5 graad-doelstelling te blijven.

In december 2023 waarschuwde de Raad van State (mede op basis van de Klimaat- en Energieverkenning 2023 van het Planbureau voor de Leefomgeving) dat het niet realistisch is dat Nederland het klimaatdoel gaat halen om in 2030 minstens 55 procent minder CO₂ uit te stoten. Met

**Penvoerder Taskforce voor Negatieve Emissies: Publyon - Parkstraat 20 - 2514 JK - Den Haag -
T +31 (0)70 3920212 - KvK 27184715 • btw 8085.88.230.B01 • IBAN NL24INGB0655430334**

grootschalige inzet van koolstofverwijdering t.b.v. negatieve emissies kan dat wel (de genoemde volumes van 3,5 Mt negatieve emissies in het Aanvullend Klimaatpakket zijn te laag om grootschalige initiatieven op gang te brengen). Daarom pleiten wij ervoor om niet alleen op de lange termijn, maar juist ook op de korte tot middellange termijn in te zetten op negatieve emissies; uiteraard zonder dat dit ten koste gaat van de inzet op emissiereductie. Het formuleren van een doelstelling om een oplopend aantal megatonnen per jaar biogene en atmosferische koolstof af te vangen en permanent op te slaan is daarbij onontbeerlijk. Evenals het stimuleren van opschaling en innovatie van koolstofverwijderingsmethoden die negatieve emissies mogelijk maken.

Ervaring met koolstofverwijderingsmethoden is er al, volgende stap is opschaling en innovatie

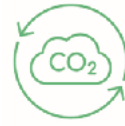
De TNE is blij te lezen in de INEK dat het kabinet “op korte termijn mogelijkheden ziet om aan de slag te gaan en ervaring op te doen met negatieve emissies door bijvoorbeeld (deels) biogene CO₂-uitstoot af te vangen en op te slaan (CCS) bij Avi's, energiecentrales en de productie van biobrandstoffen”, maar ziet in de definitieve INEK-update graag een formulering die beter past bij de huidige praktijk. Nederlandse bedrijven doen in binnen- en buitenland al volop ervaring op met koolstofverwijderingsmethoden. De genoemde methoden beschikken alle over een hoge TRL (Technology Readiness Level). Wij pleiten daarom voor een formulering als: ‘Met het oog op het realiseren van de klimaatdoelen en het vergroten van het verdienvermogen* zet het kabinet op korte termijn in op opschaling en innovatie van koolstofverwijderingsmethoden, zoals bij ...’.

*Door ook te benoemen dat koolstofverwijderingsmethoden bijdragen aan het vergroten van het verdienvermogen van Nederland worden niet alleen de klimaatvoordelen, maar ook de economische voordelen van negatieve emissies genoemd. Het economische perspectief ontbreekt nu nog in zowel de Kamerbrief Contouren Klimaatnota als de INEK.

De voorgestelde formulering sluit ook goed aan bij de ambitie uit de Kamerbrief Contouren Klimaatplan 2024 om met een “gedragen visie te komen over de richting van het toekomstige EU-klimaatbeleid, waarin o.a. centraal staat hoe koolstofverwijderingen en negatieve emissies kunnen worden opgeschaald zonder de inzet op emissiereductie te verminderen”. Onderwerpen die wij in deze visie graag zien terugkomen, zijn:

- Het realiseren van een markt voor negatieve emissies en gerecyclede koolstof, gebaseerd op gecertificeerde rekenmodellen;
- Stimulering van innovatie;
- Versnellen van vergunningsprocedures;
- Aanleg van infrastructuur voor CO₂;

Taskforce
voor negatieve emissies

- Toepassing van biogene en atmosferische koolstof;
- Langjarige beleidszekerheid.

Beleidsterreinen verbinden

Tot slot vragen wij aandacht voor het belang om beleidsterreinen die betrekking hebben op het proces en/of het resultaat van koolstofverwijderingsmethoden met elkaar te verbinden, zodat het elkaar kan versterken. Denk hierbij aan het beleid op het gebied van klimaat (emissiereductie, CCS, negatieve emissies), circulaire economie (CCU, CO₂ als grondstof), landbouw (bodembeheer), mobiliteit en de industrie (vervangen emissies door fossielvrije producten).

Penvoerder Taskforce voor Negatieve Emissies: Publyon - Parkstraat 20 - 2514 JK - Den Haag -
T +31 (0)70 3920212 - KvK 27184715 • btw 8085.88.230.B01 • IBAN NL24INGB0655430334